

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

11 Μαρτίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 55

ΠΡΑΞΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Την παράγραφο 1 του άρθρου 44, σε συνδυασμό προς την παράγραφο 5 του άρθρου 5 και την παράγραφο 3 του άρθρου 21 του Συντάγματος.
2. Την εξαιρετικά επείγουσα και απρόβλεπτη ανάγκη για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών λόγω της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19, τον περιορισμό της διάδοσής του και τη λήψη συναφών και αναγκαίων μέτρων για την οικονομία της Χώρας και την αγορά εργασίας.
3. Τη σχετική πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Αναστολή καταβολής Φ.Π.Α. υπό προϋποθέσεις

1. Σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, δύναται να παρατείνεται η προθεσμία καταβολής και να αναστέλλεται η είσπραξη οφειλών που έχουν βεβαιωθεί από δηλώσεις Φ.Π.Α. με ποσό φόρου προς καταβολή (χρεωστικές). Κατά το χρονικό διάστημα παράτασης της προθεσμίας καταβολής και αναστολής είσπραξης, τα οφειλόμενα ποσά δεν επιβαρύνονται με τόκους ή προσαυξήσεις.
2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), προσδιορίζονται οι πληγείσες επιχειρήσεις ανά κλάδο και ανά περιοχή, το χρονικό διάστημα παράτασης της προθεσμίας καταβολής και αναστολής είσπραξης του Φ.Π.Α., καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 2

Αναστολή είσπραξης βεβαιωμένων οφειλών και παράταση προθεσμίας καταβολής δόσεων

1. Σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, δύναται να παρατείνεται η προθεσμία καταβολής και να αναστέλλονται η είσπραξη βεβαιωμένων οφειλών στις Δ.Ο.Υ ή τα Ελεγκτικά Κέντρα, καθώς και οι προθεσμίες καταβολής των δόσεων ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών. Κατά το χρονικό διάστημα παράτασης της προθεσμίας και αναστολής καταβολής των βεβαιωμένων οφειλών και των δόσεων ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, τα οφειλόμενα ποσά δεν επιβαρύνονται με τόκους ή προσαυξήσεις.
2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, προσδιορίζονται οι πληγείσες επιχειρήσεις ανά κλάδο και ανά περιοχή, το χρονικό διάστημα παράτασης της προθεσμίας καταβολής και αναστολής είσπραξης των βεβαιωμένων οφειλών και των δόσεων ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 3

Παράταση προθεσμίας καταβολής ασφαλιστικών εισφορών

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, δύναται να παρατείνονται η προθεσμία καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, καθώς και οι προθεσμίες καταβολής των δόσεων ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής ασφαλιστικών εισφορών από επιχειρήσεις για τους απασχολούμενους μισθωτούς που αμείβονται με μισθό ή ημερομίσθιο, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου, με πλήρη ή μειωμένη ή εκ περιτροπής απασχόληση. Η παράταση της προθεσμίας καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών και των δόσεων

ναν χρήση της ανωτέρω άδειας, καθώς και τη διάρκεια αυτής, μετά το πέρας της 10ης.4.2020 και σε κάθε περίπτωση μέχρι τις 15.4.2020. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζεται κάθε όρος και λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος εδαφίου.

ζ) Σε κάθε περίπτωση, για να δύναται εργαζόμενος/η να κάνει χρήση της άδειας ειδικού σκοπού πρέπει να πληροί τις νόμιμες προϋποθέσεις για λήψη ετήσιας κανονικής άδειας τουλάχιστον έξι (6) ημερών στην εξαήμερη εργασία και πέντε (5) ημερών στην πενθήμερη εργασία. Σε περίπτωση που δεν πληροίται η ως άνω προϋπόθεση, τότε δικαιούται την άδεια ειδικού σκοπού κατ' αναλογία των ημερών κανονικής άδειας που δικαιούται.

η) Από τις ημέρες της άδειας ειδικού σκοπού τα δύο τρίτα (2/3) καλύπτονται από τον εργοδότη, και το ένα τρίτο (1/3) από τον τακτικό προϋπολογισμό, μετά από διασταύρωση με τα στοιχεία των Υπουργείων Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών, όπως αυτή ορίζεται σε κοινή απόφαση των αρμοδίων Υπουργών.

θ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, και Υγείας, παρατείνεται ο χρόνος εφαρμογής του κατά τα ανωτέρω έκτακτου και προσωρινού μέτρου, λαμβάνοντας υπόψη την πορεία εξέλιξης του φαινομένου.

Άρθρο 5

Άδεια ειδικού σκοπού δημοσίων υπαλλήλων και λοιπές διευκολύνσεις

1. Υπάλληλοι, που απασχολούνται σε δημόσιες υπηρεσίες, αποκεντρωμένες διοικήσεις, ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και νομικά πρόσωπα αυτών, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου εντός Γενικής Κυβέρνησης με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και έχουν τέκνα που φοιτούν σε βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς και σχολικές μονάδες, των οποίων η λειτουργία αναστέλλεται προσωρινά, βάσει υπουργικών αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42) «Κατεπείγοντα μέτρα αποφυγής και περιορισμού της διάδοσης του κορωνοϊού», και ειδικότερα τέκνα που φοιτούν έως και την τάξη της Γ' Γυμνασίου, δύναται να απουσιάζουν από την υπηρεσία τους για το χρονικό διάστημα αναστολής της λειτουργίας των εκπαιδευτικών μονάδων στις οποίες φοιτούν τα τέκνα τους.

Για κάθε τέσσερις (4) ημέρες απουσίας, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, οι τρεις (3) ημέρες καταγράφονται από την αρμόδια υπηρεσία ως δικαιολογημένη απουσία λόγω προσωρινής αναστολής λειτουργίας του σταθμού ή της σχολικής μονάδας όπου φοιτά τέκνο του/της υπαλλήλου και κατά τη διάρκεια αυτής καταβάλλονται αποδοχές και η μία (1) ημέρα απουσίας αποτελεί κανονική άδεια. Σε περίπτωση που ο υπάλληλος κάνει χρήση μικρότερου χρονικού διαστήματος, αυτό αποτελεί στο σύνολο κανονική άδεια.

2. Για τη δικαιολόγηση της απουσίας, σύμφωνα με την παρ. 1, οι υπάλληλοι ενημερώνουν αμελλητί την οικεία Διεύθυνση Προσωπικού για την προσωρινή αναστολή της λειτουργίας του σταθμού ή της σχολικής μονάδας

όπου φοιτά το τέκνο τους και προσκομίζουν υπεύθυνη δήλωση ή βεβαίωση από την οποία προκύπτει ότι το τέκνο τους φοιτά στη συγκεκριμένη δομή, εκτός εάν αυτό προκύπτει ήδη από το αρχείο της υπηρεσίας. Σε περίπτωση αδυναμίας άμεσης προσκόμισης των ανωτέρω δικαιολογητικών, οι υπάλληλοι ενημερώνουν σχετικά την οικεία Διεύθυνση Προσωπικού και προσκομίζουν, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η οικεία Διεύθυνση Προσωπικού οφείλει να διασταυρώσει την αναστολή της λειτουργίας της δομής, βάσει της σχετικής ανάρτησης στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τα ανωτέρω δεν απαιτούνται σε περίπτωση καθολικής αναστολής λειτουργίας των σταθμών και σχολικών μονάδων.

3. Η ειδική άδεια της παρ. 1 χορηγείται, κατά περίπτωση, ως εξής:

α) Αν και οι δύο γονείς είναι υπάλληλοι της παρ. 1, με κοινή τους δήλωση που κατατίθεται στις υπηρεσίες τους καθορίζεται ποιος από τους δύο κάνει χρήση της ειδικής άδειας, εκτός αν με την ίδια δήλωση καθορίζουν χρονικά διαστήματα χρήσης της ειδικής άδειας εκ περιτροπής. Το χρονικό διάστημα χρήσης της άδειας δεν μπορεί να είναι μικρότερο των τεσσάρων (4) ημερών ανά γονέα.

β) Αν ένας εκ των δύο γονέων απασχολείται στον ιδιωτικό τομέα για τη χορήγηση της ειδικής άδειας της παρ. 1, απαιτείται η προσκόμιση υπεύθυνης δήλωσης του γονέα που απασχολείται στον ιδιωτικό τομέα περί μη χρήσης της ειδικής άδειας ή της εργασίας εξ αποστάσεως του άρθρου 4.

γ) Αν ο/η σύζυγος του/της υπαλλήλου της παρ. 1 που απασχολείται σε φορείς της παρ. 1 και απουσιάζει με οποιαδήποτε άδεια, ιδίως άδεια ανατροφής τέκνου και άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, με εξαίρεση την αναρρωτική άδεια εξαιτίας της οποίας δεν είναι δυνατή η φροντίδα τέκνων, ο/η σύζυγος δεν δικαιούται να κάνει χρήση της ειδικής άδειας της παρ. 1. Αν ο/η σύζυγος του/της υπαλλήλου της παρ. 1 δεν εργάζεται, ο/η σύζυγος δεν δικαιούται να κάνει χρήση της ειδικής άδειας της παρ. 1, εκτός αν ο γονέας που δεν εργάζεται νοσηλεύεται για οποιονδήποτε λόγο ή νοσεί από τον κορωνοϊό ή είναι άτομο με αναπηρία (ΑμεΑ) και λαμβάνει επίδομα από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ).

Στην περίπτωση αυτή απαιτείται η προσκόμιση σχετικής υπεύθυνης δήλωσης.

δ) Την ειδική άδεια της παρ. 1 δικαιούται ο/η γονέας που ασκεί αποκλειστικά την επιμέλεια των τέκνων.

4. Αντί της χρήσης της ειδικής άδειας της παρ. 1, οι υπάλληλοι της παρ. 1, δύναται, κατόπιν αίτησής τους, να εργαστούν με μειωμένο ωράριο εργασίας, μέχρι και 25% ημερησίως, χωρίς ανάλογη μείωση των αποδοχών τους. Σε περίπτωση χρήσης της διευκόλυνσης του προηγούμενου εδαφίου, ο υπάλληλος υποχρεούται, μετά την άρση προσωρινής αναστολής λειτουργίας των σταθμών ή σχολικών μονάδων, να απασχοληθεί τις αντίστοιχες ώρες μείωσης του ωραρίου εργασίας, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, πέραν του ωραρίου του χωρίς αμοιβή υπερωριακής απασχόλησης, οπότε ο χρόνος αυτός υπολογίζεται ως πραγματική υπηρεσία. Από την υποχρέωση

υπερρωριακής απασχόλησης του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται περιπτώσεις λήξης της σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Σε περίπτωση χρήσης της διευκόλυνσης μειωμένης απασχόλησης, η εργασία δύναται να παρέχεται και σε ώρες πέραν του εκ του νόμου καθορισμένου ωραρίου των δημοσίων υπηρεσιών.

Αν ένας εκ των δύο γονέων απασχολείται στον ιδιωτικό τομέα και επιλέγει τη χρήση της διευκόλυνσης εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 4, ο υπάλληλος που απασχολείται στο Δημόσιο και επιλέγει τη χρήση της διευκόλυνσης μειωμένου ωραρίου εργασίας, δύναται να παρέχει εργασία κατά τις ώρες που δεν εργάζεται ο γονέας που απασχολείται στον ιδιωτικό τομέα ακόμα και σε ώρες πέραν του εκ του νόμου καθορισμένου ωραρίου των δημοσίων υπηρεσιών.

5. Για την εφαρμογή των διατάξεων των παρ. 1 έως και 4, για τους υπαλλήλους που απασχολούνται, με οποιοδήποτε καθεστώς εργασίας, στο Υπουργείο Υγείας, σε φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας, στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου και τους φορείς αυτού, καθώς και για το ένστολο προσωπικό, απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου οργάνου της υπηρεσίας. Τα αρμόδια όργανα αποφαινόμενα εάν είναι δυνατή η παροχή των διευκολύνσεων των παρ. 1 έως και 4 ή, στην περίπτωση που και οι δύο γονείς υπηρετούν στους ανωτέρω φορείς ή είναι ένστολο προσωπικό, σε ποιον από τους δύο γονείς είναι δυνατή η παροχή, με βάση τη θέση όπου υπηρετούν και τα καθήκοντα που ασκούν.

6. Σε περίπτωση επιτακτικής ανάγκης, κατά την οποία πρέπει να ανασταλεί ή να περιοριστεί η λειτουργία δημόσιας υπηρεσίας, δύναται, κατά την κρίση του οικείου Υπουργού ή του αρμόδιου οργάνου διοίκησης του φορέα, να προσδιορίζεται ο αριθμός των υπαλλήλων που πρέπει να παύονται καθημερινά στην υπηρεσία, με δυνατότητα εκ περιτροπής εργασίας ή και με τον ορισμό κατ' εξαίρεση προσωπικού ασφαλείας. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να εξασφαλίζεται, ανάλογα με τη φύση του αντικειμένου της υπηρεσίας, η δυνατότητα εξ αποστάσεως παροχής εργασίας με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων.

7. Κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων και αποκλειστικά στο πλαίσιο λήψης μέτρων πρόληψης και προστασίας της δημόσιας υγείας έναντι του κορωνοϊού, με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του αρμόδιου οργάνου διοίκησης του φορέα, είναι δυνατός ο περιορισμός των ωρών εισόδου κοινού στις δημόσιες υπηρεσίες έως και κατά 50% για συγκεκριμένο διάστημα που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται υποχρεωτικά στη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών και στον οικείο Υπουργό.

Άρθρο 6

Αναβολή συνεδριάσεων
υγειονομικών επιτροπών ΚΕ.Π.Α.

Αναβάλλεται μέχρι τις 31 Μαρτίου 2020 η συνεδρίαση των υγειονομικών επιτροπών των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) για την εξέταση αιτήσε-

ων παράτασης αναπηρικών παροχών σύνταξης. Στις περιπτώσεις λήξης, μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία, δικαιώματος σε παροχές λόγω αναπηρίας και εφόσον εκκρεμεί, χωρίς υπαιτιότητα των ενδιαφερομένων, στις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές των ΚΕ.Π.Α. ιατρική κρίση κατ' εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, παρατείνεται για τρεις (3) μήνες η καταβολή της αναπηρικής παροχής. Η ως άνω παράταση προστίθεται σε κάθε παράταση που προβλέπεται από άλλη διάταξη νόμου. Η ανωτέρω ρύθμιση εφαρμόζεται για τις συντάξεις με αιτία την αναπηρία, τις προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία που χορηγεί ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθώς και για όλα εν γένει τα επιδόματα που χορηγούνται λόγω αναπηρίας, η πιστοποίηση της οποίας πραγματοποιείται μέσω των υγειονομικών επιτροπών των ΚΕ.Π.Α.. Παράλληλα παρατείνεται ισόχρονα και η ασφαλιστική ικανότητα όσων εμπίπτουν στο παρόν άρθρο. Σε περίπτωση που μετά την επανεξέταση από τις υγειονομικές επιτροπές των ΚΕ.Π.Α. και σύμφωνα με τις σχετικές εκδιδόμενες αποφάσεις, οι ενδιαφερόμενοι δεν κρίνονται ως δικαιούχοι των κατά περίπτωση αναπηρικών παροχών, τα ποσά που καταβλήθηκαν σ' αυτούς αχρεωστήτως, κατ' εφαρμογή του παρόντος, επιστρέφονται στους αρμόδιους φορείς, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία. Οι διατάξεις του παρόντος δεν κωλύουν τη διακοπή καταβολής παροχών αναπηρίας, ακόμη και κατά τη διάρκεια της παράτασης χορήγησής τους, όταν η διακοπή αυτή πραγματοποιείται για οποιονδήποτε άλλο, πλην του είδους και του ποσοστού αναπηρίας, νόμιμο λόγο. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να παραταθούν οι ως άνω προθεσμίες.

Άρθρο 7

Παράταση ισχύος εγκριτικών αποφάσεων για ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και επίδομα στέγασης- Αναστολή προθεσμιών διαδικασίας χορήγησης επιδόματος γέννησης

1. Εφόσον δεν έχει υποβληθεί, έως την έναρξη ισχύος της παρούσας, νέα αίτηση για τη χορήγηση του επιδόματος του προγράμματος «Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα» του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94) ή εφόσον δεν υποβληθεί η αίτηση αυτή ηλεκτρονικά απευθείας από τους ίδιους τους αιτούντες μέσω του διαδικτυακού ιστότοπου του ανωτέρω προγράμματος, παρατείνεται για έναν (1) μήνα η ισχύς των εγκριτικών αποφάσεων του προγράμματος αυτού, η οποία έληξε τον Φεβρουάριο του τρέχοντος έτους.

2. Εφόσον δεν έχει υποβληθεί, έως την έναρξη ισχύος της παρούσας, νέα αίτηση για τη χορήγηση του επιδόματος του προγράμματος «Επίδομα Στέγασης» του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74), ή εφόσον δεν υποβληθεί η αίτηση αυτή ηλεκτρονικά απευθείας από τους ίδιους τους αιτούντες μέσω του διαδικτυακού ιστότοπου του ανωτέρω προγράμματος, παρατείνεται για έναν (1) μήνα η ισχύς των εγκριτικών αποφάσεων του προγράμματος αυτού, η οποία λήγει τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους.